

CZU: 281.9-051(498)(091)

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.5802892>

CAZUL IEROMONAHULUI BASARABEAN MINA DOBZEU – MĂRTURIA CREDINȚEI UNUI OM

Maria BUȚCU

Universitatea de Stat din Moldova

Câștigarea alegerilor de către comuniști (16 noiembrie 1946) a avut consecințe directe asupra tuturor aspectelor vieții politice, economice, sociale, culturale și spirituale din România, în condițiile în care, la sfârșitul anului 1947, monarhia constituțională este înlocuită cu regimul comunist. Una dintre instituțiile cel mai greu încercate a fost Biserica. Contradicția ireconciliabilă dintre statul ateu și doctrina creștină plasa, indubitabil, Biserica în afara cadrului legal, condamnându-i pe toți creștinii, indiferent de confesiune, la prigoana de la începuturile erei creștine.

Biserica a preferat, însă, în locul conflictului deschis cu Statul, cooperarea cu acesta, acțiune justificată în discursurile oficiale ca fiind o jertfă pentru slujirea binelui social. Această stare de raporturi a provocat reacții adverse din partea unor preoți, care și-au manifestat în mod deschis dezacordul în vederea unei „colaborări” între cele două instituții. Un exemplu în acest sens este manifestul călugărului basarabean Mina Dobzeu către reprezentanții Bisericii Ortodoxe Române, prin care acesta îndemna clerul ortodox să nu amestece învățătura religioasă cu politica de stat, întrucât fiecare instituție își are atribuțiile și misiunile sale pe pământ. Primul manifest, „Adevărul”, apare în februarie 1948, fiind multiplicat în 7 exemplare și lipit pe câteva garduri din satul Brădicești. Al doilea, scris în 13 exemplare, apare după mai bine de 10 ani, în mai 1959, și este trimis către ierarhii ortodocși și către conducerea Institutului Teologic din București. Consecvența ierodiaconului basarabean Mina Dobzeu în a-și manifesta ferm dezacordul cu politica statului ateu, îndemnându-i pe clerici să nu se supună regimului și să nu colaboreze cu autoritățile statului, este impresionantă, în condițiile în care a fost subiectul unor multiple anchete penale ale Securității. Exemplul lui Mina Dobzeu este unul care reflectă, la scară individuală, conflictul dintre Biserică și Putere, fiind relevant pentru înțelegerea condițiilor vitrege cărora Biserica a trebuit să le facă față. Misiunea istoricilor este de a nuanța aspectele și de a evita generalizările, în condițiile în care oamenii Bisericii, ca și întreaga societate, au avut reacții diferite care trebuie analizate prin raportare la conjunctura condiționată de evenimentele care se întâmplau în țară.

Cuvinte-cheie: Mina Dobzeu, biserică, stat, regim comunist, securitate, scrisoare, manifest.

THE CASE OF THE BESSARABIAN HIEROMONK MINA DOBZEU – THE TESTIMONY OF A MAN'S FAITH

The elections won by the Communists (16 November 1946) had direct impact on all aspects of the political, economic, social, cultural, and spiritual life of Romania, given that, at the end of 1947, the constitutional monarchy is replaced by the communist regime. The Church was one of the hardest hit institutions. The irreconcilable contradiction between the atheist state and the Christian doctrine undoubtedly placed the Church outside the legal framework, condemning all Christians, regardless of denomination, to persecution that was similar to those from the beginning of the Christian era.

The church decided to avoid the conflict with the state and was focused on cooperation, this action was justified in official speeches as a sacrifice in the name of the whole society. This state of affairs caused adverse reactions from some priests, who openly disagreed with any “collaboration” between these two institutions. An example in this sense is the manifesto of the Bessarabian monk Mina Dobzeu to the representatives of the Romanian Orthodox Church, by which he urged the Orthodox clergy not to mix religious teaching with the state policy, as each institution has its responsibilities and missions on earth. The first manifesto, “Adevărul”, appears in February 1948, being multiplied into 7 copies and stuck to several fences in the village of Brădicești. The second, written in 13 copies, appears after more than 10 years, in May 1959, and is sent to the Orthodox hierarchs and to the leadership of the Theological Institute in Bucharest. The Bessarabian hieromonk Mina Dobzeu's strong consistent disagreement with the policy of the atheist state, urging clerics not to submit to the regime and not to cooperate with state authorities is impressive, given that it was the subject of multiple criminal investigations by the Security. Mina Dobzeu's example is one that reflects, on an individual scale, the conflict between the Church and the power, being relevant for understanding the harsh conditions that the Church had to face. The mission of historians is to emphasise aspects and to avoid generalisations, given that the people of the Church, as well as the whole society, had different reactions that must be analysed in connection to the conjuncture conditioned by the events that took place in the country.

Keywords: Mina Dobzeu, church, state, communist regime, security, letter, manifesto.

*Prezentat la 22.11.2021
Publicat: decembrie 2021*